

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezési eljárásban dr. Rádi Péter ügyvéd által képviselt felperesnek, dr. Király Gábor ügyvéd által képviselt alperes ellen határozat megtámadása iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2010. október 4. napján meghozott, 29.P.22.792/2009/13. sorszámú végzéssel kijavított, 29.P.22.792/2009/11. számú ítélete ellen az alperes részéről 12., Pf.3. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, és a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 25.000 (huszonötezer) forint együttes első és másodfokú perköltséget, továbbá térítsen meg az államnak felhívásra 36.000 (harminchatezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes a keresetében az alperes 2009. május 2. napján tartott küldöttgyűlésen meghozott 1., 6., 9., 16., 25.számú határozatainak felülvizsgálatát, megsemmisítését kérte az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény (Etv.) 10. § (1) bekezdés alapján.

Az alperes a kereset elkésztéséig, a jogorvoslati lehetőség kimerítése hiányában idő előttiségre hivatkozott, míg érdemben a kereset elutasítását kérte a

küldöttgyűlés szabályos megtartása és a hozott határozatok törvényessége következtében.

Az elsőfokú bíróság a kijavított ítéletében az alperesszámú határozatait megsemmisítette. Kötelezte az alperest fizessen meg a felperesnek 21.000 forint perköltséget.

Az ítélet indokolása értelmében a felperes az Etv. 10. § (1) bekezdésében meghatározott határidőn belül terjesztette elő a keresetét, az eredeti kereset a teljes küldöttgyűlési eljárást támadta, a többen a kevesebb elve alapján az eredeti kereset kiterjedt a későbbiekben konkretizált döntésre, ezért az elsőfokú bíróság az alperes elkésztésre vonatkozó kifogását, mint alaptalant mellőzte. Az alperes időelőtti ségre vonatkozó kifogását sem tartotta megalapozottnak, mert az alperes jogi álláspontjának jogszabályi alapját nem jelölte meg, és a legfelsőbb szerv határozatának megtámadása következtében fel sem merülhetett előzetes, a bírósági eljárást megelőző kötelező eljárás lehetősége. A keresetet érdemben vizsgálva az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes a 2009. május 2. napján tartott küldöttgyűlésen okirattal igazoltan pótküldötti státusszal rendelkezett, a felperes a küldöttgyűlés napján a helyszínen megjelent, azonban nem engedték be. Utalt arra, hogy az alperes „H” újságjában írtak szerint a felperes a küldöttgyűlésre erőszakkal próbált behatolni, a mandátumát azonban nem hagyták jóvá. A rendőri jelentésre is figyelemmel tényként állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes a küldöttgyűlésre megpróbált bejutni, amire végül a jelen perben nem vizsgálható, de az alperes oldalán felmerült körülménynél fogva a felperes nem mehetett be. A jelenléti ívből megállapította, hogy a fővárosi szervezet részéről a küldöttek egy híján távol maradtak, ennél fogva az alapszabály 13. § értelmében a felperes mint pótküldött jogszerűen vehetett volna részt a küldöttgyűlésen és gyakorolhatta volna a szavazati jogát, amelytől az alperes elzárta, mandátumát megvonta. Kiemelte, hogy a Pp. 164. § értelmében az alperesnek kellett volna bizonyítania, hogy a támadott döntések megfeleltek az alperes alapszabályának, az alperes érdemi nyilatkozatot és bizonyítási indítványt sem tett. Miután a felperes pótküldötti minősége bizonyított, és a küldöttgyűlésről eltávolítás mikéntje a jelen eljárásra nem tartozott, ezért mellőzte az alperes bizonyítási indítványait. Az alperes alapszabálysértő módon zárta el a felperest a küldöttgyűlésen való részvételtől, a szavazástól, nem adta megfelelő indokát a mandátum megvonásának, ezért az elsőfokú bíróság megállapította az alperes támadott döntéseinek törvénysértő jellegét.

Az első fokú ítélet ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben elsődlegesen az ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását kérte. A fellebbezését arra alapította, hogy az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást nem folytatta le, a tényállást egyoldalúan, kizárólag a felperes által előadottakra alapította, az alperes védekezését figyelmen kívül hagyta, bizonyítási indítványait indokolatlanul elutasította, így megállapításai megalapozatlanok. Az első fokú eljárásban előterjesztett nyilatkozatait, bizonyítási

indítványait fenntartotta. Állította, hogy a pótküldött felperes nem válhatott küldötté, ezért nem szavazhatott, az ülésen részvétel lehetősége biztosított volt, a szavazást kivéve. Utalt az alapszabály 13. §-ára és arra, hogy a helyettesítés szabályait az alapszabály nem rendezi, nincs olyan előírás, mely szerint meg nem jelent küldött helyébe automatikusan egy pótküldött léphetne. Előadása szerint az akadályoztatás folytán szükségessé váló helyettesítés során követendő eljárásra nézve már régen kialakította a jogszabályokkal és saját alapszabályával összhangban lévő gyakorlatát, amit évek során senki nem kifogásolt, mely szerint a küldöttnek előzetesen be kell jelentenie az őt megválasztó O. T. -nak, ha a küldöttgyűlésen nem tud részt venni, melyet követően az ... elnöke értesíti a pótküldöttet, tájékoztatva a küldöttgyűlésen küldötti, szavazati jogosultsággal való részvétele lehetőségéről. Állította, hogy a 2009. májusi küldöttgyűlés előtt egyetlen fővárosi küldött sem jelentette be akadályoztatását, így pótküldött általi helyettesítésükre nem kerülhetett sor, ezért a felperes sem szerezhette szavazati jogot, ezért a határozatai jogszerűek. Megítélése szerint a per megszüntetésének lett volna helye, mivel valamennyi támadott határozat vonatkozásában a felperes nem merítette ki az alapszabály 10. § a) 2.)pontja és 14. § 16. pontja szerinti szervezeten belüli jogorvoslati lehetőséget, nem fordult panasszal a küldöttgyűléshez, ezért a keresete idő előtti. E vonatkozásban kollégiumi véleményt csatolt. Bírósági ítélet csatolásával az ítéletben kifejtett azon megállapításra hivatkozott, hogy a felperest, mint pótküldöttet nem illette meg szavazati jog a küldöttgyűlésen.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta, mivel az elsőfokú bíróság a tényállást teljes körűen feltárta, a bizonyítékokat okszerűen mérlegelte, a levont jogi következtetései helytállóak. Csatolta a Fővárosi Főügyészség törvényességi vizsgálata eredményeként tett felszólalást. Kiemelte, hogy a küldöttgyűlésen történő részvételtől volt elzárva, „nyilvánosságként” sem mehetett be az épületbe.

A fellebbezés az alábbiak szerint alapos.

A társadalmi szervezet létrejöttének és működésének alapelvei az Etv. 3. § (1) bekezdés és 6. § (1) bekezdés alapján az önkéntesség, az önkormányzatiság és a demokratizmus.

Az alperes az Etv. keretei között maga határozhatta meg működésének szabályait és e szabályok megsértésének következményeit.

A társadalmi szervezet demokratikus önkormányzati elven alapuló működését a tagokat megillető, a társadalmi szervezet határozatai elleni az Etv. 10. § (1) bekezdése szerinti jogorvoslati jog is biztosítja, amelynek értelmében a társadalmi szervezet valamely szervének törvénysértő határozatát bármely tag - a tudomásra jutástól számított 30 napon belül - a bíróság előtt megtámadhatja.

Az Etv. 12. § (1) bekezdése e) pontja alapján a társadalmi szervezet legfelsőbb szervének hatáskörébe tartozik a döntés mindazokban az ügyekben, amelyeket az alapszabály kizárólagos hatáskörébe utal. Az alperes alapszabálya értelmében a legfelsőbb szerv a küldöttgyűlés. Az alapszabály 10. § a) pontja meghatározza az

egyéni tag jogait, ezen belül rögzíti, hogy javaslatokat, indítványokat tehet, felszólalhat a sérelmes határozatok ellen. Az alapszabály 14. §16. pontja szerint a panaszok és fellebbezések, az Elnökség tagjai ellen kezdeményezett fegyelmi ügyek, egyéb javaslatok, indítványok tárgyában való döntés a küldöttgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik. Mindezt meghaladóan az alapszabály nem rendelkezik a sérelmes határozat elleni tagi felszólalás következményéről, és miután az alapszabály a közgyűlés kizárólagos hatáskörénél fellebbezésről és nem felszólalásról szól, a felszólalás és a fellebbezés nem azonos fogalom, a felszólalás nem jogorvoslatként került szabályozásra az alapszabályban. Így az alapszabály alperes által hivatkozott rendelkezéseiből egyéb kifejezett alapszabályi rendelkezés hiányában nem volt tényként megállapítható, hogy az alperes alapszabálya jogorvoslati lehetőséget biztosított a kereset tárgyát képező határozatok tekintetében és azt a felperes nem vette igénybe. Az alperes legfelsőbb szerve a küldöttgyűlés, melyből következően a határozata ellen az Etv. 10. § (1) bekezdésében meghatározott jogorvoslaton kívüli egyéb jogorvoslati lehetőség nem is értelmezhető. Az alapszabály a M. B- ról kizárólag a 14. § 18. pontjában szól, azonban határozatairól valamint a régiók üléseinek határozatairól rendelkezést nem tartalmaz, azok elleni jogorvoslatról nem szól, azt nem szabályozza. Így szabályozás hiányában az Etv. 10. § (1) bekezdése volt az irányadó e határozatokra is. Mindebből következően az alperes által pergátló kifogásként felhozott idő előttiség fel sem merülhetett. A másodfokú bíróság e körben kiemeli, hogy a Pp. 130. § (1) bekezdés c) pontjának alkalmazása azért sem volt törvényi lehetőség, mert az alperes más hatóságnak nem minősül, így esetleges előzetes eljárása sem hatósági eljárás. Az alperes által felhívott kollégiumi vélemény jelen jogvita elbírálására irányadó volta nem volt megállapítható, miután az alperes nem jelölte meg, hogy mely bíróság kollégiuma hozta azt. A BH. 2003/3. számában megjelent a Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiumának 2002. december 6. napján meghozott kollégiumi véleménye, amelynek II. pontja 18. alpontban tartalmaz az alapítványok, társadalmi szervezetek és közhasznú szervezetekre vonatkozó megállapításokat, amelynek azonban az alperes által hivatkozott 20. pontja és rendelkezése nincs. A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a 3/2010. (XI. 8.) KK. véleményével - az itt megjelölteken túlmenően - a korábban kiadott kollégiumi véleményeket nem tartotta fenn. A BH. 2002/293. számú jogeset mondja ki a társadalmi szervezet határozata felülvizsgálatának feltétele, hogy az érintett az alapszabályban rögzített jogorvoslati lehetőséget igénybe vegye. A jelen esetben azonban az alperes alapszabálya a már kifejtettek szerint jogorvoslati lehetőséget a keresettel támadott határozat vonatkozásában nem rögzített, így az Etv. 10. § (1) bekezdése alapján a felperes a törvényben biztosított jogorvoslati jogával alappal élt. Ezért a Pp. 130. § (1) bekezdés f) pontja szerinti idő előttiség nem valósult meg.

A másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját abban a tekintetben, hogy a felperes a keresetét az Etv. 10. § (1) bekezdésben meghatározott határidő alatt terjesztette elő. A másodfokú bíróság e körben kiemeli, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 130. § (1) bekezdés j) pontját nem alkalmazta, így utóbb a Pp. 157. § a) pont alkalmazásának törvényi feltétele nem állt fenn. Az elsőfokú bíróság a nem kellően pontos, de határozat megtámadására előterjesztett kereset utóbb történő

módosítására lehetőséget látott és a felperes későbbi, a támadott határozatokat pontosan megjelölő keresetét mint pontosított keresetet elfogadta a többen a kevesebb elvére is figyelemmel, ezért annak felülbírálatára már nem volt a jelen másodfokú eljárásban lehetőség, és miután az eredeti kereset a törvényi határidőben érkezett, így a Pp. 257. § (1) bekezdés a) pontja alapján a Pp. 130. § (1) bekezdés h) pontja szerinti per megszüntetésnek helye nem volt.

Mindezek alapján a másodfokú bíróságnak érdemben kellett elbírálni a kereset és az elsőfokú érdemi ítélet megalapozottságát, mely tekintetben nem osztotta az elsőfokú bíróság jogi álláspontját és döntését.

Az alperes a törvényi keretek között alapszabálya és egyéb belső szabályzata által meghatározott módon működhet, azokhoz kötve volt eljárásai, határozathozatalai során. Az alperes alapszabálya szerint a legfelsőbb szerv a 200 tagú küldöttgyűlés. Az alapszabály 13. § első bekezdése szerint a küldöttet, akadályoztatása esetén pótküldött helyettesíti. Az alapszabály ezt meghaladóan azonban nem szabályozza, hogy a pótküldött miként, milyen feltételekkel léphet a küldött helyébe, a küldött akadályoztatása mikor áll fenn stb. Az alperes belső autonómiája, önkormányzatisága alapján a hiányos alapszabályi rendelkezések kiegészítő értelmezése nem képezhetette a bíróság feladatát. Az alperes alapszabályban és egyéb belső szabályzatban nem rögzített „eljárási gyakorlata” a keresettel támadott határozatok törvényességének megítélésében nem releváns, miután a bíróság törvénysértésként az alapszabály, illetve egyéb belső szabályzat rendelkezésének megsértését értékelheti. A felperes eltávolításának mikéntje nem volt releváns és a pótküldötti részvétel gyakorlata nem ügydöntő, ezért a tanúbizonyítás foganatosítása szükségtelen volt, ezért az elsőfokú bíróság az alperesi bizonyítási indítványt helytállóan mellőzte. A további bizonyítás szükségtelensége folytán a Pp. 252. § (3) bekezdés törvényi feltétele nem állt fenn.

Az alperes - alapszabály szerint - legfelsőbb szerve a küldöttgyűlés, azaz a tagok a küldöttgyűlésen tagsági jogukat küldötteik útján gyakorolhatják. A küldöttgyűlésen szavazati jogosultság a küldöttet illette meg. A felperes nem volt küldött. A küldött akadályoztatása mibenlétének, és ezáltal a pótküldött „küldötté válásának” feltételt az alapszabály nem tartalmazza, e szabályozás hiányában nem volt megállapítható tényként, hogy a felperes mint pótküldött szavazati joggal rendelkezett volna a küldöttgyűlésen. Ebből következően nem volt kétséget kizáró módon megállapítható, hogy alapszabályt sértett az alperes azzal, hogy a felperest a küldöttgyűlésen a határozathozatalnál elzárta a szavazati jog gyakorlásától. A rendelkezésre álló tényadatok alapján az sem állapítható meg, hogy a küldöttgyűlésen meg nem jelent küldött akadályoztatása ténylegesen fennállt. Az alapszabály az akadályoztatás mibenlétét nem szabályozza, azonban köznapi értelemben is az akadályoztatás nem feltétlenül azonos a meg nem jelenés tényével. Az alapszabály hiányos rendelkezéseiből nem következik, hogy a meg nem jelent küldöttet automatikusan akadályoztatottnak minősül és emiatt pótküldött helyettesíti oly módon a küldöttgyűlésen, hogy a küldöttet megillető szavazás jogát gyakorolhatja. Az sem rendezett, hogy az akadályoztatott küldött helyére melyik pótküldött lép. Az alapszabály vonatkozó rendelkezéseinek hiánya miatt nem volt tényként megállapítható, hogy a felperest a keresettel támadott küldöttgyűlésen

szavazati jog illette volna meg. Szavazati jog hiányában a küldöttgyűlés határozatainak meghozatalában a felperes nem vehetett részt, így a részvételének hiánya nem eredményezhette a küldöttgyűlés határozatának törvénysértő jellegének megállapítását.

Az Etv. 9. § a) pontjával összhangban mondja ki az alapszabály 10. § a) pontjában, hogy az egyéni tag jogosult részt venni az alperes munkájában, rendezvényein. Az alperes maga sem vitatta, hogy a küldöttgyűlés nyilvános, azon a tagok jelen lehetnek azzal, hogy szavazati jog csak a küldötteket illeti meg. Tényként állapítható meg, hogy a felperest nem engedték be a küldöttgyűlésre, így a részvétel joga sérült. A részvétel joga azonban nem jogosította fel a felperest a küldöttgyűlésen a határozathozatalban való részvételre. Így önmagában a részvétel jogának sérelem az alperes küldöttgyűlésének tevékenységében, eljárásában nem tekinthető olyan súlyúnak, amely a küldöttgyűlésen az Etv. keretein belül az alapszabály által lehetővé tett tagsági jogok tényleges gyakorlására és a küldöttgyűlés határozathozatali eljárására és így a határozatok törvényességére kihatással lett volna, illetve azt egyáltalán érintette volna. Ezért az a tény, hogy a felperest nem engedték be a küldöttgyűlésre, a keresettel támadott határozatok törvényességét nem érintette.

A kifejtettek értelmében a keresettel támadott határozatok törvénysértő jellege megállapíthatóságának hiányában a keresettel támadott határozatok megsemmisítésére alap nem volt.

A Fővárosi Ítéltábla ezért a Pp. 253. § (2) bekezdés értelmében az elsőfokú bíróság kijavított ítéletét megváltoztatta, a keresetet elutasította.

Az alperes fellebbezése eredményes volt, a felperes pervesztes lett, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján határozott a másodfokú bíróság a perköltség viseléséről, melyben az alperest az első- és másodfokú eljárásban képviselő ügyvéd díját a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (2), (5), (6) bekezdés és 4/A. § (1) bekezdés alapján számolta el, míg az alperes illetékmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illetékről az 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdés alapján alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet 13. § (2) bekezdés szerint rendelkezett.

Budapest 2011. szeptember 1.

. Németh László sk.

a tanács elnöke

. Merőtey Anikó sk.
sk.

Dr. Molnár Ágnes

előadó bíró

bíró

A kiadmány hiteléül:

Réczi Imréné
bíróági ügyintéző